

Crna Gora
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO
Sektor za nastavu
Odsjek za utvrđivanje kvaliteta

Broj: 03-1-1469/2

Podgorica, 27.11.2018

Izveštaj o utvrđivanju kvaliteta
vaspitno-obrazovnog rada

U periodu od 22.10.2018. do 02.11.2018.

JPU „Đina Vrbica“ - Podgorica

Crna Gora
Zavod za školstvo

Broj: 04-1469/1-18

Podgorica, 17.10.2018. godine

Na osnovu člana 40 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07) i („Službeni list CG“, br. 45/10, 36/13, 39/13 i 44/13), člana 2 i člana 7 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama („Sl. list Crne Gore“ br. 26/12), donosim

RJEŠENJE

I - Imenuje se tim nadzornika u sastavu:

1. **Fran Vuljaj**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije, predškolsko vaspitanje i razrednu nastavu), rukovodilac tima;
2. **Nataša Tomović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i predškolsko vaspitanje), član;
3. **Vojin Cicmil**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i rad u domovima učenika), član i
4. **Aleksandra Vešović-Ivanović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i predmet crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost), član

II - Zadaci tima su da izvrši utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada JPU „Đina Vrbica“, Podgorica, od 22.10.2018. do 02.11.2018. god.

III - Članovi tima i rukovodilac tima dužni su da postupe u smislu člana 11 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama.

IV - Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

DIREKTOR

Rešad Sijarić

Dostavljeno:

- članovima tima,
- arhivi

Prosvjetni nadzornik: Vojin Cicmil

1. Kvalitet upravljanja i rukovođenja ustanovom

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
20	44480	Godišnji plan i njegova realizacija	1				X
15	44473	Rad stručnih organa	1				X
13	44474	Proces interne evaluacije rada	1				X
12	44475	Realizacija plana za unapređenje kvaliteta	5			X	
12	44476	Pedagoško-instruktivni rad direktora i saradnika	2				X
10	44477	Rad Školskog / Upravnog odbora	2				X
10	44478	Program razvoja	2				X
8	44479	Vođenje pedagoške evidencije i dokumentacije	4			X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			2.04	NE ZADOVOLJAVA			
Br. ind.	Obrazloženje						
44480	<p>Ključna dokumenta Ustanove na osnovu kojih je, između ostalog, donijeta organizacija vaspitno-obrazovnog rada za tekuću školsku godinu - Godišnji program rada i Izvještaj o njegovoj realizaciji, nijesu razmatrali stručni organi, kao ni Savjet roditelja i Upravni odbor, tako da oni nijesu legitimni, jer nijesu donijeti u valjanoj zakonskoj proceduri. Godišnji program sadrži minimum strukturnih elemenata u skladu sa zakonom koji su značajni za obrazovno-vaspitni rad Ustanove. U Godišnjem programu nedostaju brojni podaci i planovi koji osiguravaju kvalitet vaspitno-obrazovnog rada (prioritetni ciljevi, planovi stručnih organa, Savjeta roditelja, planovi timova, samoevaluacija, plan i program prevencije nasilja, raspored i organizacija rada tehničko-administrativnog osoblja, materijalno-tehnički uslovi u vaspitnim jedinicama i drugi podaci). U izradi Godišnjeg programa potpuno je izostalo profesionalno partnerstvo vaspitača i stručnih saradnika. Vaspitači su izjavili da nijesu upoznati sa osnovnim dokumentima Ustanove. Godišnje planiranje svedeno je na strogo administrativno-tehničku aktivnost formalnog karaktera, gdje je potpuno izostala suština, ciljevi i aktivnosti za primjenu pedagoških standarda i unapređenje kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada. Izvještaj o realizaciji Godišnjeg programa takođe je formalnog karaktera i djelimično odražava aktivnosti Ustanove u proteklom periodu. Iako je u Godišnjem programu definisana organizacija rada, u praksi su identifikovani brojni problemi koji se tiču neefikasne organizacije rada na svim nivoima (premještanje vaspitača u druge vaspitne jedinice bez obrazloženja zaposlenom, loši međuljudski odnosi, nepovjerenje, nepoštovanje, odsustvo saradnje i timskog rada...). Uloga koordinatora vaspitnih jedinica svedena je na tehnička pitanja i prenošenje informacija o problemima u vaspitnoj jedinici, a ne na njihovo rješavanje. Uprava Ustanove nije prepoznala slabosti koje je prouzrokovala navedena organizacija, tako da je kreativno i kritičko mišljenje vaspitača velikim dijelom kanalisano kroz neformalne grupe i podjele, umjesto stručnu komunikaciju unutar Ustanove. Odluke koje donosi direktor nijesu rezultat saradnje, raspodjele odgovornosti na sve zaposlene (u skladu sa nadležnostima), timskog rada i razmjene mišljenja stručnih organa na osnovu stručnih argumenata, tako da se svi problemi rješavaju strogo u najužem krugu. Rezultati upitnika za vaspitače pokazali su da je njihovo zadovoljstvo načinom rukovođenja i upravljanja podijeljeno. Takođe, prema rezultatima ankete za roditelje, 34% anketiranih roditelja uglavnom je zadovoljno ili nije zadovoljno načinom upravljanja i rukovođenja. Informisanje zaposlenih odvija se posredno, uglavnom preko koordinatora vaspitnih jedinica. Takođe i komentari roditelja ukazuju na njihovo nezadovoljstvo načinom informisanja o uslovima i vaspitno-obrazovnom radu. U odnosu na prethodni period, iako je fizičko okruženje za rad djelimično poboljšano, direktor nije uspio da obezbijedi dosljedno i efikasno upravljanje ljudskim resursima i procesima, to jest da uskladi potencijale, kompetencije i profesionalni razvoj zaposlenih sa ciljevima razvoja Ustanove, kao i da izgradi podsticajni pedagoški ambijent za rad, zasnovan na otvorenoj komunikaciji, timskom radu i povjerenju u kome će se svi zaposleni osjećati prijatno i poštovano. Navedeni problemi negativno utiču na vaspitno-obrazovni proces i pedagošku praksu, posebno na cjelovit razvoj djece, vaspitanje i učenje, pa se može zaključiti da rukovođenje nije u funkciji unapređenja kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada. U odnosu na Izvještaj o utvrđivanju kvaliteta iz 2011. godine došlo je do značajnog pada kvaliteta u ovoj ključnoj oblasti.</p> <p>Preporuke</p> <p>Unaprijediti sadržaj Godišnjeg programa brojnim podacima i planovima (definisanje prioriteta ciljeva, opis materijalnih uslova, organizacija rada administrativno-tehničkog osoblja i na poslovima ishrane, planovi stručnih organa i timova, saradnjom sa lokalnom zajednicom, način praćenja Godišnjeg programa, i dr.).</p> <p>U izradi Godišnjeg programa treba da učestvuju stručni organi i timovi Ustanove.</p> <p>Obezbijediti razmatranje Godišnjeg programa na stručnim organima (Stručno vijeće), Savjetu roditelja i Upravnom odboru.</p> <p>Godišnji program treba da se zasniva na analizi ostvarenih rezultata iz prethodne školske godine, prioriteta ciljeva iz Programa razvoja i Izvještaja o samoevaluaciji.</p> <p>Uskladiti Izvještaj o realizaciji Godišnjeg programa rada Ustanove sa sadržajem i strukturom Godišnjeg programa, tako da Izvještaj u potpunosti odražava realizaciju Godišnjeg programa rada.</p> <p>Prilikom donošenja organizacije rada Ustanove, a posebno u slučajevima raspoređivanja zaposlenih (na druga radna mjesta, druge vaspitne jedinice i vaspitne grupe) dosljedno voditi računa o kvalitetu vaspitno-obrazovnog rada, kompetencijama i interesima zaposlenih, kao i etosu Ustanove.</p> <p>Unaprijediti organizaciju rada u vaspitnim jedinicama kroz jačanje profesionalne uloge i odgovornosti koordinatora vaspitnih jedinica, osnaživanjem i izgradnjom timova vaspitača u vaspitnoj grupi, u cilju rješavanja</p>						

Br. ind.	Objasnenje
	Preporuke
	svakodnevnih problema zaposlenih i djece, refleksije i evaluacije dnevnih aktivnosti.
	U okviru profesionalnog razvoja unaprijediti kompetencije direktora u oblasti upravljanja ljudskim resursima u cilju afirmacije i stvaranja timskog rada i atmosfere, saradnje, otvorene komunikacije, podsticajnog ambijenta za rad i rješavanja problema na konstruktivan naain.
44473	<p>Stručni organi nemaju svoje planove rada. U prethodnoj školskoj godini Stručno vijeće se sastalo samo jednom u punom sastavu, dok u tekućoj školskoj godini nije organizovan nijedan sastanak. U praksi je zastupljeno tzv. Stručno vijeće u užem sastavu koga čine koordinatori vaspitnih jedinica i uprava Ustanove. Ovo vijeće određuje teme za stručne aktivne, kao i sva druga stručna pitanja, uključujući razmatranje Godišnjeg programa, Izveštaja o realizaciji, kao i organizacije vaspitno-obrazovnog rada u vaspitnim jedinicama, iako u njemu ne učestvuju vaspitači Ustanove. Na osnovu dokumentacije o radu Stručnog vijeća, može se zaključiti da je njegov rad u skladu sa njegovim nadležnostima potpuno izostao. Na osnovu dokumentacije o radu stručnih aktiva vidi se takođe da je njihov rad u prethodnoj školskoj godini bio formalnog karaktera (i to kako po izboru stručnih pitanja, tako i prisustva vaspitača sjednicama), što su pokazali i rezultati ankete za vaspitače (39%), kao i razgovor sa vaspitačima. Takođe, brojni komentari vaspitača, kao i rezultati ankete pokazuju da je njihov profesionalni rad u skladu sa kompetencijama uglavnom sveden na dežurstva i fizičko čuvanje djece, te da uprava ne prepoznaje njihove svakodnevne organizacione i pedagoške probleme, profesionalne uloge, odgovornosti i obaveze u ostvarivanju ciljeva programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja (nedostatak didaktičkog materijala i sredstava za rad, odsustvo komunikacije o stručnim i organizacionim pitanjima u vaspitnoj grupi, na nivou stručnih organa, nedostatak timskog rada i saradnje...). U radu stručnih organa, posebno stručnih aktiva, nedostaje razmatranje brojnih stručnih pitanja, kao što su: stručne rasprave o napretku i razvoju djece, promišljanje i vrednovanje kvaliteta sopstvene vaspitno-obrazovne prakse, istraživanja, zajedničke refleksije i samorefleksije, hospitacije stručnih saradnika, organizacija saradnje sa roditeljima, planiranje zajedničkih aktivnosti, analize i rasprave konkretnih situacija i dobre prakse vaspitnog rada u vaspitnoj grupi, analiza vođenja pedagoške dokumentacije, posmatranje na osnovu prakse, koja su potkrijepljena literaturom i saznanjima iz savremenih tokova predškolskog vaspitanja i obrazovanja. Na osnovu uvida u dokumentaciju, razgovora sa vaspitačima i rezultata ankete može se zaključiti da rad stručnih organa nije u skladu sa njihovim nadležnostima, profesionalnim potrebama i kompetencijama vaspitača, da je formalnog karaktera i nije u funkciji kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti efikasan rad stručnih organa Ustanove u skladu sa njihovim nadležnostima na osnovu zakona.</p> <p>Održavati češće sastanke stručnih aktiva.</p> <p>U skladu sa zakonom dosljedno sazivati sjednice Stručnog vijeća (koje sačinjavaju direktor, pomoćnik direktora, vaspitači, vaspitači saradnici, vaspitači defektolozi, stručni saradnici i saradnici) i razmatrati sva pitanja iz njegove nadležnosti.</p> <p>Na Stručnom vijeću periodično razmatrati doprinos stručnih aktiva unapređenju kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada.</p> <p>Unaprijediti i osnažiti profesionalnu ulogu i odgovornost vaspitača (kroz afirmaciju podsticajnog ambijenta za rad – otvorene komunikacije sa upravom, timskog rada i aktivnosti stručnih organa) u skladu sa njihovim kompetencijama u dosljednom ostvarivanju ciljeva programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja.</p> <p>Unaprijediti rad stručnih aktiva u skladu sa realnim i profesionalnim potrebama vaspitača kroz razmatranje stručnih pitanja, kao što su: stručne rasprave o razvoju i napretku djece, zajedničke refleksije i samorefleksije, hospitacije stručnih saradnika, istraživanja, analize konkretnih situacija i dobre prakse vaspitnog rada u vaspitnoj grupi, analiza vođenja pedagoške dokumentacije, uključivanje i saradnja roditelja, i dr.</p>
44474	<p>U posljednje dvije školske godine nema dokaza o planiranju i izvođenju samoevaluacije. Nedostaje tim za samoevaluaciju, Plan samoevaluacije, kao i izvođenje samoevaluacije na osnovu Metodologije za obezbjeđivanje i unapređenje kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada.</p> <p>Preporuke</p> <p>Formirati tim za samoevaluaciju, sačiniti Plan samoevaluacije na osnovu koga treba sprovesti samoevaluaciju (izbor oblasti i indikatora kvaliteta, aktivnosti, učesnike, vrijeme realizacije, ishode, instrumente i tehnike sprovođenja samoevaluacije) u skladu sa Metodologijom za obezbjeđivanje i unapređenje kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada.</p> <p>Izveštaj o samoevaluaciji treba da bude potkrijepljen podacima i izvorima iz dokumentacije Ustanove i primjerima iz prakse, jasnom interpretacijom svih rezultata uključujući i upitnik za vaspitače i roditelje na osnovu statističke analize, kao i da rezultira jasnim i konkretnim preporukama za poboljšanje i Planom unapređenja kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada.</p>
44475	<p>Prilikom evaluacije Plana za unapređenje kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada, konstatovano je da je Plan usklađen sa Izveštajem o eksternom utvrđivanju kvaliteta. Takođe, na osnovu ovog izvještaja, kao i postojećeg stanja može se zaključiti da je fizičko okruženje, odnosno prostorno-tehnički i materijalni uslovi i dalje neriješen problem Ustanove, tj. precobrojnost vaspitnih grupa u odnosu na normative, što značajno utiče na organizaciju, kvalitet i realizaciju vaspitno-obrazovnog rada.</p> <p>Preporuke</p> <p>Poboljšati fizičko okruženje u skladu sa normativima cilju izvođenja kvalitetne realizacije programa vaspitno-obrazovnog rada.</p>
44476	Direktor, pomoćnice direktora i stručni saradnici sačinili su Plan pedagoško-instruktivnog rada, ali u posljednje dvije

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>školske godine nema dokaza o njegovoj realizaciji. U praksi pedagoško-instruktivni rad je zastupljen jedino preko aktivnosti pedagoškinje, i to najčešće pregledom pedagoške dokumentacije, dok je potpuno izostao savjetodavni rad stručnih saradnika, njihovo učestvovanje u planiranju, izvođenju i evaluaciji svakodnevnog vaspitnog rada u vrtiću. I rezultati ankete za vaspitače pokazali su njihovo nezadovoljstvo kvalitetom rada stručnih saradnika (21%). U izvještaju pedagoškinje o pedagoško-instruktivnom radu nedostaju zapažanja i preporuke za poboljšanje.</p> <p>Preporuke</p> <p>U skladu sa zakonom obezbijediti da direktor, pomoćnice direktora i stručni saradnici vrše pedagoško-instruktivni rad u skladu sa planom.</p> <p>Pored pregleda pedagoške dokumentacije, pedagoško-instruktivni rad treba da obuhvati i neposrednu opservaciju vaspitno-obrazovnih aktivnosti vaspitača u vaspitnoj grupi, to jest sve segmente vaspitno-obrazovnog rada.</p> <p>Izvještaj o pedagoško-instruktivnom radu treba da sadrži zapažanja i preporuke za poboljšanje.</p> <p>U praksi vaspitno-obrazovnog rada obezbijediti efektivnu savjetodavnu ulogu stručnih saradnika u procesima planiranja, izvođenja i evaluacije svakodnevnog vaspitnog rada u vaspitnoj grupi.</p> <p>Na stručnim organima analizirati izvještaj o pedagoško-instruktivnom radu i na osnovu toga predlagati mjere za poboljšanje, kao i stalno pratiti efekte poboljšanja.</p>
44477	<p>U tekućoj školskoj godini Upravni odbor nije informisan o ključnim dokumentima Ustanove u skladu sa zakonom (Godišnji plan i Izvještaj o realizaciji), kao i brojnim aktuelnim problemima koji se odnose na: organizaciju rada u skladu sa nadležnostima, raspoređivanje i premještanje zaposlenih s obzirom na kvalitet vaspitno-obrazovnog rada, pasivnost stručnih organa, timova, stručnih saradnika i Savjeta roditelja, krizu međuljudskih odnosa i izražene podjele između zaposlenih na svim nivoima rada Ustanove – između uprave, uprave i zaposlenih, unutar vaspitnih jedinica (između vaspitača, vaspitača i medicinskog osoblja, vaspitača i koordinatora, drugih zaposlenih i uprave...) sa svim posljedicama po kvalitet vaspitno-obrazovnog rada. U tekućoj školskoj godini Upravni odbor nije imao sjednice, tako da nije razmatrao Godišnji plan i Izvještaj o njegovoj realizaciji. Upravni odbor nema izabranog predstavnika roditelja. Prema zapisnicima iz prethodne školske godine vidi se da je Upravni odbor razmatrao pitanja iz svoje nadležnosti, uključujući i Godišnji plan i Izvještaj o njegovoj realizaciji. Knjiga zapisnika u posljednje dvije godine je neuredna.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti razmatranje Godišnjeg plana za tekuću školsku godinu i Izvještaja o realizaciji za prethodnu školsku godinu.</p> <p>Poboljšati urednost vođenja Knjige zapisnika sa sjednica Upravnog odbora.</p> <p>Na osnovu Izvještaja o eksternoj evaluaciji Zavoda za školstvo informisati Upravni odbor o kvalitetu vaspitno-obrazovnog rada u Ustanovi i u skladu sa tim preduzeti mjere za poboljšanje, tako da se uspostavi jasna, transparentna i efikasna organizacija zasnovana na otvorenoj komunikaciji sa zaposlenima (stručni organi, timovi, vaspitne jedinice...), dobrim odnosima, međusobnom povjerenju, poštovanju, saradnji i timskom radu.</p>
44478	<p>Program razvoja čija je funkcija strateška za razvoj Ustanove, nije nastao na osnovu eksterne evaluacije i samoevaluacije, kao preduslova za osiguranje kvaliteta rada, u skladu sa zakonom (analiza stanja snaga i slabosti u svim segmentima života i rada sa predlogom strategija za njihovo rješavanje). U Programu razvoja nije definisana vizija, misija i osnovne vrijednosti Ustanove. Takođe, nedostaje organizacija rada na nivou Ustanove i vaspitnih jedinica, planiranje i izvođenje programa vaspitno-obrazovnog rada s obzirom na razvoj i praćenje razvoja djece (komunikacija, timski rad, timsko planiranje, saradnja sa roditeljima, i sl.). Program razvoja Ustanove sačinjen je na osnovu ličnog iskustva direktora, tako da ne odražava sveobuhvatnu analizu postojećeg stanja i kvaliteta rada Ustanove. Ciljevi nijesu konkretni, mjerljivi, vremenski i operativno raspoređeni na četvorogodišnji period, tako da se ne može pratiti njihova realizacija, jer nedostaju mjerljivi pokazatelji uspjeha i odgovorne osobe za realizaciju i praćenje. Upravni odbor nije usvojio Program razvoja, u skladu sa zakonom.</p> <p>Preporuke</p> <p>Na osnovu sveobuhvatne analize postojećeg stanja definisati prioritetne ciljeve razvoja - snage i slabosti Ustanove na osnovu samoevaluacije i eksterne evaluacije.</p> <p>U Programu razvoja definisati viziju, misiju i osnovne vrijednosti Ustanove, tako da definisani prioritetni ciljevi odražavaju viziju razvoja.</p> <p>Analiza postojećeg stanja treba da sadrži sve segmente kvaliteta rada Ustanove, uključujući organizaciju, planiranje i izvođenje programa vaspitno-obrazovnog rada.</p> <p>Prioritetne ciljeve razvoja operativno razraditi na četvorogodišnji period, tako da budu realni, mjerljivi, kao i da se obezbijedi njihovo praćenje i realizacija.</p>
44479	<p>Osnovna pedagoška dokumentacija vodi se formalno u skladu sa propisima. Vođenje pedagoške dokumentacije ne odražava dosljedno vaspitno-obrazovne aktivnosti vaspitača u vaspitnim grupama, tako da je ona samo djelimično u funkciji kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada. Nijesu zabilježene aktivnosti stručnih organa ili timova o analizi vođenja pedagoške dokumentacije i njenom uticaju na kvalitet vaspitno-obrazovnog rada vaspitača u vaspitnoj grupi.</p> <p>Preporuke</p> <p>Unaprijediti vođenje pedagoške dokumentacije tako da ona bude sredstvo u funkciji refleksivne vaspitno-obrazovne prakse vaspitača u cilju unapređenja vaspitno-obrazovnog rada.</p>

Prosvjetni nadzornik: Vojin Cicmil

2. Etos ustanove

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
25	44484	Promocija i uloga u zajednici			X	
20	44482	Međuljudski odnosi				X
20	44483	Estetska uređenost prostora		X		
15	44486	Interpersonalni odnosi nastavnika i učenika/vaspitača i djece			X	
10	44481	Poštovanje kućnog reda / pravila			X	
10	44485	Utjecaj podsticajnih mjera				X
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			3.50	UGLAVNOM ZADOVOLJAVA		
Br. ind.	Obrazloženje					
44484	<p>Ustanova promoviše svoje rezultate u vaspitno-obrazovnom radu preko veb sajta Ustanove, fejsbuk stranice, javnog informisanja, oglasne table, prigodnog programa za Dan Ustanove, jesenjih svečanosti, dječje emisije „Vrtičko“ (koja se više ne emituje), učešća u lokalnim manifestacijama i obilježavanja važnih datuma. Navedene aktivnosti zabilježene su u Ljetopisu Ustanove i internet stranici. Nedostaje predstavljanje dobre pedagoške prakse iz određenih područja vaspitno-obrazovnog programa. Međutim, i pored aktivnosti na promociji ukupnog rada Ustanove, unutrašnji konflikti i organizacioni problemi negativno utiču na percepciju ove Ustanove u javnosti.</p> <p>Preporuke</p> <p>Unaprijediti promociju Ustanove kroz predstavljanje rezultata dobre pedagoške prakse iz određenih područja vaspitno-obrazovnog programa.</p>					
44482	<p>Na osnovu razgovora sa upravom, zaposlenima u vaspitnim jedinicama, rezultata ankete i komentara za vaspitače, kao i stručne procjene nadzornika, zaključuje se da su međuljudski odnosi najslabija strana Ustanove, čije su posljedice podjele na svim nivoima života i rada (unutar uprave, uprave i zaposlenih, vaspitača i medicinskog osoblja). Rezultati ankete za vaspitače pokazuju da postoji izraženo nezadovoljstvo atmosferom koja dominira u kolektivu, odnosima sa upravom i načinom rukovođenja (raspon nezadovoljstva se kreće od 23% do 50% anketiranih). Razgovor sa brojnim sagovornicima iz Ustanove (različitih struktura) dodatno je produbio navedene nalaze, tako da smo identifikovali brojne slabosti. Naime, glavni problemi koji utiču na međuljudske odnose su organizacioni, kao i nedostatak funkcionisanja sistema informisanja na nivou Ustanove. Nedostaje timski rad, međusobno uvažavanje, dijalog i saradnja o zajedničkim problemima unutar Ustanove. U vaspitno-obrazovnom procesu zabilježeni su česti slučajevi međusobnih konfliktata, nepoštovanja ličnosti kolega od strane uprave, ignorisanje, kao i međusobno nepoštovanje, odsustva saradnje, pa i revanšizma. Međusobno nepovjerenje je izraženo na svim nivoima komunikacije unutar Ustanove. Pored toga, uočili smo da način službene komunikacije i oslovljavanja u vaspitnim jedinicama i na nivou uprave nije primjeren vaspitno-obrazovnoj ustanovi. Na svakom mjestu u Ustanovi, počev od uprave do vaspitnih jedinica i vaspitnih grupa, mogli smo čuti neprimjerenost oslovljavanja u formalnoj komunikaciji, kao na primjer „žene“ umjesto „koleginice“, pa se može zaključiti da Ustanova nije izgradila primjerenu poslovnu komunikaciju i kulturu u skladu sa Etičkim kodeksom, kao i da postojeća komunikacija nije u funkciji kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada. Vaspitači i drugi zaposleni nijesu upoznati sa Etičkim kodeksom Ustanove. Na osnovu našeg posmatranja i razgovora sa zaposlenima, vidno je da se problemi u međusobnim odnosima zaposlenih svakodnevno produbljuju i da su konflikti i podjele sredstvo za rješavanje svih problema. Nijesu zabilježene aktivnosti uprave, koordinatora i timova vaspitača u vaspitnoj grupi, kao i stručnih saradnika u konstruktivnom rješavanju aktuelnih problema u vaspitnim jedinicama i vaspitnim grupama, jer uprava nije prepoznala navedene probleme ili nije informisana o njima. Navedeni problemi se neposredno i posredno reflektuju na vaspitno-obrazovni proces, a posebno destruktivno djeluju na podršku, cjelovit razvoj i učenje djece. Kada su u pitanju komunikacijski i socijalni odnosi, zaključuje se da Ustanova nije obezbijedila primjerenost i podsticajno pedagoško okruženje.</p> <p>Preporuke</p> <p>Unaprijediti međuljudske odnose na svim nivoima (između uprave, direktora i pomoćnica direktora, vaspitača i medicinskog osoblja, vaspitača i drugih zaposlenih i uprave...) stvaranjem podsticajnog ambijenta za rad zasnovanog na međusobnom povjerenju, poštovanju, toleranciji i otvorenoj komunikaciji među zaposlenima i aktivnim učešćem vaspitača u procesu donošenja svih odluka.</p> <p>U rješavanju svakodnevnih problema u vaspitnim jedinicama obezbijediti stalno učešće i konstruktivan odnos uprave, koordinatora, timova vaspitača i stručnih saradnika.</p> <p>Obezbijediti dosljedno poštovanje Etičkog kodeksa Ustanove, posebno u dijelu komunikacije između vaspitača, kao i vaspitača i medicinskog osoblja i drugih zaposlenih tokom vaspitno-obrazovnog procesa (oslovljavanje zaposlenih u formalnoj komunikaciji, poštovanje ličnosti koleginica, ugled Ustanove...).</p> <p>Upoznati vaspitače i druge zaposlene sa Etičkim kodeksom Ustanove. Obezbijediti profesionalni razvoj vaspitača o komunikaciji i strategijama rješavanja konfliktata.</p>					
44483	<p>Posmatrano na nivou Ustanove, estetika prostora je uglavnom dobra strana Ustanove. U nekim vaspitnim jedinicama zbog naknadnih radova na adaptaciji i prenamjeni prostora u cilju većeg obuhvata djece, estetika prostora je djelimično narušena, tako da nije uvijek prilagođena potrebama i interesima djece. Takođe, dvorišta nekih vaspitnih jedinica zahtijevaju bolje održavanje i čišćenje.</p>					

Br. ind.	Objasnenje
	Preporuke
	Unaprijediti estetiku prostora u skladu sa realnim mogućnostima i uskladiti prostor sa potrebama i interesima djece. Poboljšati uređenje dvorišta vrtića u pogledu redovnog održavanja i čišćenja.
44486	Prema rezultatima ankete za roditelje odnosi vaspitača prema djeci su dobri. U dokumentaciji Ustanove zabilježeni su izolovani slučajevi povrede prava i ličnosti djeteta od strane vaspitača, na osnovu pritužbi roditelja iz prethodne radne godine (koji u disciplinskom postupku nijesu dokazani). Prema nalazima ankete za vaspitače, 10% anketiranih vaspitača smatra da se ne poštuju prava djece. Na nivou Ustanove nedostaju jasna pravila – protokoli u svim slučajevima nasilja i povrede prava djeteta, kao i drugim rizičnim situacijama. Razgovor sa roditeljima ukazao je da ima slučajeva neprimjerenog ponašanja vaspitača prema djeci (povišen i prijeteći ton...).
	Preporuke
	Na nivou Ustanove donijeti jasna pravila – sigurnosne protokole u svim rizičnim situacijama (nasilja, zlostavljanja, sigurnosti, zdravlja, zaštitnih mjera, izleta, ekskurzija, dvorišta i sl.) u interakciji vaspitača i djece u vaspitnoj jedinici i vaspitnoj grupi.
44481	Ustanova nema sveobuhvatni kućni red, već samo neke informacije koje se odnose na dnevni ritam dana, istaknute na oglasnoj tabli svake vaspitne jedinice. Dakle, nedostaju sveobuhvatna pravila o kućnom redu (potpuna organizacija dnevnog ritma rada, ponašanje, odgovornosti i obaveze roditelja, upotreba i organizacija prostora, mjere bezbjednosti i zdravlja djece, održavanje reda i higijene, prava djeteta, i dr.). Na osnovu posmatranja, kao i razgovora sa zaposlenima zaključuje se da je u više vaspitnih jedinica vidan nedostatak internih pravila i procedura u procesu ostvarivanja vaspitno-obrazovnih aktivnosti. Mnoge prostorije u kojima borave vaspitači i djeca (radne sobe) bile su zaključane iznutra što je neprimjereno vaspitno-obrazovnom procesu. Takva praksa rada vaspitača je svakodnevna u obavljanju vaspitno-obrazovnih aktivnosti u vaspitnim grupama, potvrdili su brojni sagovornici.
	Preporuke
	Donijeti sveobuhvatna pravila kućnog reda (potpuna organizacija dnevnog ritma rada, ponašanje, odgovornosti i obaveze roditelja, upotreba i organizacija prostora, mjere bezbjednosti i zdravlja djece, održavanje reda i higijene, prava djeteta, i dr.). Donijeti interna pravila kućnog reda (za vaspitače, medicinsko osoblje, higijeničarke i druge zaposlene) o načinu korišćenja prostorija svake vaspitne jedinice.
44485	U Ustanovi nijesu zabilježeni primjeri nagrađivanja i pohvaljivanja zaposlenih. U razgovoru sa vaspitačima, kao i na osnovu brojnih komentara, istaknuta je nezainteresovanost uprave za profesionalno napredovanje zaposlenih u cilju unapređenja kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada. Takođe, brojni dokazi potvrđuju da postojeća organizacija rada (premještanje u druge vaspitne jedinice bez obrazloženja i realnih potreba vaspitno-obrazovnog procesa, ignorisanje zaposlenih) negativno utiče na motivaciju zaposlenih, međusobne odnose i kvalitet vaspitno-obrazovnog rada. Uprava nije dovoljno podsticajno djelovala na prepoznavanje stručnih potencijala, sistematično vođenje i usmjeravanje procesa predlaganja vaspitača za dobijanje viših zvanja.
	Preporuke
	Unaprijediti unutrašnju organizaciju rada u cilju stvaranja podsticajnog ambijenta za rad i veći stepen poštovanja ličnosti i motivisanosti zaposlenih. U skladu sa propisima afirmisati praksu unaprijeđenih zvanja vaspitača.

Prosvjetni nadzornik: Aleksandra Vešović-Ivanović

3. Kvalitet kadrovskih, materijalnih, tehničkih i bezbjednosnih uslova rada ustanove

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
18	44487	Stručna zastupljenost	5			X	
15	44488	Profesionalni razvoj zaposlenih	2				X
14	44489	Prostorno-tehnički i smještajni uslovi	2				X
12	44490	Opremljenost računarima	5			X	
11	44494	Opremljenost nastavnim/smještajnim sredstvima	3			X	
10	44491	Korišćenje raspoloživih resursa	4			X	
10	44492	Bezbjednosni uslovi rada (tehničko-normativni)	5			X	
10	44493	Sanitarno-higijenski uslovi	2				X
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			3.51	UGLAVNOM ZADOVOLJAVA			
Br. ind.	Obrazloženje						
44487	<p>Broj i struktura zaposlenih u Ustanovi regulisana je Aktom o sistematizaciji radnih mjesta na koji je dobijena saglasnost krajem avgusta ove godine. Ustanova ima 517 zaposlenih. Sva radna mjesta prema Aktu o sistematizaciji su stručno zastupljena. Ipak, s obzirom na to da broj djece u vaspitnim grupama znatno prevazilazi zakonski normativ, ne može se reći da je broj izvršilaca u potpunosti odgovarajući za kvalitetnu realizaciju vaspitno-obrazovnog rada. Takođe, na kvalitet vaspitno-obrazovnog rada utiče i veliki broj zaposlenih na određeno vrijeme (263 zaposlena), pa su samim tim i češće promjene izvršilaca za rad sa djecom, kao i broj zaposlenih koji su na odsustvu zbog bolesti (u trenutku nadzora 87, što je objektivna okolnost s obzirom na broj i strukturu zaposlenih). Van Akta o sistematizaciji radnih mjesta ugovorima o djelu angažovano je 18 izvršilaca, od toga 15 na tehničkim poslovima obezbjeđenja i održavanja objekata a 3 izvršioca angažovana su za rad sa djecom (specijalizovani programi) – dva profesora fizičkog vaspitanja i instruktorka plesa (diplomirani psiholog). Za ove izvršiocyte u dosijeima ne postoji licenca kojom se dokazuje potreban nivo opštih i stručnih kompetenacija za rad u vaspitno-obrazovnoj ustanovi.</p> <p>Preporuke</p> <p>U saradnji sa Ministarstvom prosvjete iznaći zakonsku mogućnost za angažovanje profesora fizičkog vaspitanja i profesora plesa za realizaciju specijalizovanih programa.</p>						
44488	<p>Plan profesionalnog razvoja u Ustanovi, u Godišnjem planu Ustanove nazvan Plan edukacija za zaposlene, urađen je za period od dvije godine. U najvećem dijelu sadrži spisak obuka koje će zaposleni pohađati u dvogodišnjem periodu. Plan nije urađen na osnovu samoevaluacije rada Ustanove i na osnovu eksterne evaluacije iako je u priručniku Profesionalni razvoj na nivou škole/vrtića (Zavod za školstvo, 2017., str. 29) naglašeno da se plan radi prioritarno na osnovu ovih nalaza kako bi odražavao potrebe i prioritete ustanove, djece i vaspitača. U planu ima primjera nejasno formulisanih ciljeva, kao i vrsta aktivnosti. Planom nije u dovoljnoj mjeri predviđeno usavršavanje na osnovu resursa Ustanove, horizontalno učenje, razmjena iskustava, analiza posjećenih aktivnosti i sl. Takođe, nije planiran dovoljan broj bazičnih obuka (planiranje, programska orijentacija rada, vođenje dokumentacije, portfolija djece, uređenje prostora, upotreba didaktičkog materijala, ogledne aktivnosti i sl.) za vaspitače sa manje radnog iskustva, čiji je broj veliki. Iako je u Godišnjem planu Ustanove navedeno da je plan urađen na osnovu predloga i potreba vaspitača, iz razgovora sa vaspitačima, na osnovu rezultata ankete i opservacijom vaspitno-obrazovnog rada zaključuje se da vaspitači nijesu u dovoljnoj mjeri upoznati sa procesom planiranja profesionalnog razvoja već da je „dobijanje bodova za licencu“ prioritetni cilj ovog procesa (43% anketiranih vaspitača izjasnilo se da su samo ponekad u mogućnosti da utiču na sadržaje i oblike profesionalnog razvoja, a 7% da im ta mogućnost nije pružena). Takođe, Plan nije urađen na osnovu realnih potreba vaspitno-obrazovnog procesa. Realizacija planiranih aktivnosti i evidencija o njima je uredna, kao i zapisnici sa čestih sastanaka Tima. Tim je u 2018. godini uradio samoevaluaciju rada u kojoj je, između ostalog, navedeno da je 90% realizovanih aktivnosti sprovedeno u praksi (nejasno je da li su aktivnosti profesionalnog razvoja samo sprovedene ili i primijenjene u vaspitno-obrazovnom radu). Nije navedeno kako su mjereni efekti primjene aktivnosti profesionalnog razvoja na kvalitet vaspitno-obrazovnog procesa, osim na osnovu podataka iz upitnika. Rezultati ove samoevaluacije ukazuju i na podatak da je čak 41% anketiranih vaspitača rad tima za profesionalni razvoj procijenilo kao zadovoljavajući (a 57% kao uspješan) što ukazuje na potrebu dodatnog unapređenja ovog segmenta rada.</p> <p>Veoma mali broj vaspitača ima lični plan profesionalnog razvoja.</p> <p>U Ustanovi je u ovoj godini angažovano šest pripravnika koji stručno osposobljavanje realizuju u skladu sa Programom rada mentora sa pripravnikom.</p> <p>Pet vaspitača dobilo je više zvanje (četiri zvanje nastavnika mentora, a jedna kolegunica zvanje nastavnika savjetnika). Ovaj broj, u odnosu na broj vaspitača u Ustanovi (245), ukazuje da sistem unaprijeđenih zvanja vaspitača još uvijek nije dovoljno zaživio i da u Ustanovi nije prepoznat značaj ove podsticajne mjere za motivaciju i kvalitet rada vaspitača.</p> <p>Preporuke</p> <p>Plan profesionalnog razvoja vaspitača raditi na osnovu preporuka Zavoda za školstvo (Priručnik za profesionalni razvoj na nivou škole/vrtića, 2017). Vaspitače više uključiti u proces profesionalnog razvoja.</p> <p>Inicirati procedure i podsticati vaspitače da se uključe u proces sticanja viših zvanja.</p> <p>Mjerenje efekata aktivnosti profesionalnog razvoja raditi sistematski i sveobuhvatno, na osnovu preporuka Zavoda za školstvo (Priručnik za profesionalni razvoj na nivou škole/vrtića, 2017).</p>						

Br. ind.	Objasnenje
44489	<p>Unutrašnji prostor vaspitnih jedinica opremljen je u skladu sa potrebama uzrasta djece koja pohađaju Ustanovu. Međutim, i pored proširenja kapaciteta, otvaranja novih vaspitnih jedinica i stalnog unapređenja uslova za boravak djece, broj djece u vaspitnim grupama, i dalje je preveliki (preko 40 prisutne djece u pojedinim vaspitnim grupama u vrijeme nadzora) u odnosu na normative (od 8 do 25 djece u zavisnosti od vaspitne grupe). U odnosu na ovu činjenicu, uslovi u kojima se realizuje vaspitno-obrazovni rad nijesu prilagođeni broju djece u vaspitnim grupama. Otvaranjem novih vaspitnih jedinica došlo je djelimičnog rasterećenja ali su sada nove vaspitne jedinice (novi objekat na Starom aerodromu) posebno opterećene. Preopterećenost grupa djelimično ublažava činjenica što frekventnost dolaska djece varira i manja je u odnosu na broj upisane djece (4785 upisane u odnosu na oko 3500 prisutne djece) ali je preopterećenost u vaspitnim jedinicama, posebno većim, konstantna.</p> <p>Spoljašnji prostor vaspitnih jedinica djelimično pruža mogućnosti za realizaciju aktivnosti. Dvorišta pojedinih vaspitnih jedinica nijesu dovoljno uređena i uredna. Iako su u vrijeme nadzora vremenski uslovi bili idealni za realizaciju aktivnosti na otvorenom, ta mogućnost nije iskorištena jer uslovi u dvorištima to ne dozvoljavaju (mišljenje vaspitača). Anketirani roditelji takođe izražavaju nezadovoljstvo time što se mali broj aktivnosti realizuje u dvorištima.</p> <p>Prostor većih vaspitnih jedinica (njih osam) obezbjeđuju noćni čuvari ali i pored toga česti su primjeri uništavanja mobilijara od strane vandala. U vaspitnim jedinicama u posljednjem periodu znatno su povećana ulaganja u unapređenje uslova (sanacije krovova, dvorišta, kupatila, prilaznih staza, ugradnja nove stolarije i sl.) što, međutim, nije dovoljno za optimalne prostorno-tehničke i smještajne uslove.</p>
	Preporuke
	Poštovati normative o broju djece po vaspitnim grupama i normative o prostornim uslovima u odnosu na normativ o broju djece.
	Realizovati preporuke koje se odnose na uređenje unutrašnjeg i spoljašnjeg prostora u vaspitnim jedinicama, date u Izvještaju Instituta za javno zdravlje o zdravstvenoj kontroli Ustanove (februar, 2018).
44490	<p>Ustanova je opremljena računarima uglavnom za potrebe administrativnih poslova, u zadovoljavajućem broju. U komentarima iz upitnika za zaposlene iznosi se nezadovoljstvo internet konekcijom u nekim vaspitnim jedinicama.</p>
	Preporuke
	Obezbjediti veću opremljenost računarima i internet vezom u svim vaspitnim jedinicama.
44494	<p>Radne sobe u kojima se realizuje vaspitno-obrazovni rad opremljene su odgovarajućim namještajem i didaktičkim sredstvima i materijalima. Međutim, kako je broj djece u većini vaspitnih grupa i dalje značajno veći od normativa, količina didaktičkih, smještajnih sredstava i potrošnog materijala nije dovoljna u odnosu na broj djece u većini vaspitnih jedinica. Na nedovoljan broj potrošnog i didaktičkog materijala ukazuju anketirani vaspitači i roditelji u brojnim komentarima. Biblioteka Ustanove nalazi se u novom, adekvatno opremljenom prostoru u vaspitnoj jedinici u kojoj je smještena i uprava. Raspoloživo fondom od preko 5000 naslova koji se povremeno dopunjava. U većini ostalih vaspitnih jedinica nedostaju priručne biblioteke sa manjim brojem naslova.</p>
	Preporuke
	Redovno obezbjeđivati veće količine potrošnog i didaktičkog materijala za vaspitno-obrazovni rad.
	Nedovoljno opremljene vaspitne grupe opremiti mobilijarom i namještajem, u skladu sa normativima.
	U svim vaspitnim jedinicama formirati manje biblioteke sa literaturom koju će vaspitači koristiti u pripremi i realizaciji vaspitno-obrazovnog rada.
44491	<p>Svi raspoloživi resursi Ustanove se maksimalno koriste što, međutim, ne omogućava u svim aspektima kvalitetan vaspitno-obrazovni rad jer je broj djece u vaspitnim grupama veći od propisanog. Tako otežane uslove rada, međutim, dodatno otežavaju organizacioni propusti u dijelu rasporeda zaposlenih po vaspitnim jedinicama, odnosno grupama. Nije u svim situacijama poštovan princip da se broj vaspitača i sestara ravnomjerno prilagodi broju prisutne djece pa se dešava (i u toku nadzora) da u grupi sa manje djece bude više osoblja nego u onoj gdje je djece znatno više. Takođe, uprava Ustanove vrši premještaje zaposlenih iz jedne vaspitne jedinice (ili grupe) u drugu, bez obrazloženja, ne vodeći dovoljno računa o potrebama zaposlenih, što stvara njihovo nezadovoljstvo i utiče na kvalitet vaspitno-obrazovnog rada. Nezadovoljstvo premještajima vaspitača i medicinskog osoblja izražavaju u znatnom procentu i anketirani roditelji.</p>
	Preporuke
	Prilikom premještaja zaposlenih iz jedne vaspitne jedinice (ili grupe) u drugu uzeti u obzir stručno utemeljene razloge i potrebe zaposlenih, u cilju kvaliteteta vaspitno-obrazovnog rada.
44492	<p>Upotrebnu dozvolu ne posjeduju sve vaspitne jedinice u okviru Ustanove. Ustanova sprovodi različite mjere bezbjednosti djece ali sve te mjere nijesu dovoljno efikasne u uslovima preopterećenosti vaspitnih grupa, što se navodi i u Izvještaju Instituta za javno zdravlje o zdravstvenoj kontroli Ustanove (februar, 2018). U ovom izvještaju ukazuje se da prenatrpanost prostora povećava rizik od povređivanja djece. U toku nadzora primijećeno je da se u nekim vaspitnim grupama vrata radnih soba zaključavaju iznutra, što je obrazloženo kao mjera bezbjednosti, međutim, sa pedagoškog aspekta to je potpuno neodgovarajuća mjera. Grijanje u vaspitnim jedinicama je odgovarajuće ali se u nekim od njih i dalje koriste dotrajale termo-akumulacione peći. Ustanova obezbjeđuje sanitarne preglede dva puta i jedanput godišnje (u zavisnosti od vrste poslova koje obavlja zaposleni).</p>
	Preporuke
	Realizovati preporuke Instituta za javno zdravlje u pogledu bezbjednosti djece.
44493	<p>U Ustanovi se posvećuje velika pažnja sanitarno-higijenskom stanju prostora u vaspitnim jedinicama. Redovno se obavljaju odgovarajući pregledi vode i hrane, održavaju klima uređaji i sl. i sprovode sve potrebne procedure kako bi se omogućilo bezbjedno funkcionisanje u sanitarno-higijenskom smislu. Ipak, povećan broj djece u vaspitnim grupama umanjuje efekte aktivnosti na ovom polju. U izvještaju Instituta za javno zdravlje o zdravstvenoj kontroli Ustanove</p>

Br. ind.	Obrazloženje
	konstatuje se da osnovni sanitarno-higijenski problemi koji ugrožavaju zdravlje, rast i razvoj djece proističu iz prenatrpanosti prostora. Takođe, navedeno je da je sanitarno-higijensko stanje dvorišta zadovoljavajuće u većini objekata s tim što u nekim vaspitnim jedinicama nema dovoljnog broja ugradnih i pokretnih elemenata za igru u dvorištu.
	Preporuke
	Realizovati preporuke Instituta za javno zdravlje u pogledu sanitarno-higijenskog stanja unutrašnjeg i dvorišnog prostora Ustanove.

Prosvjetni nadzornik: Fran Vuljaj

4. Podrška koju ustanova pruža djeci - učenicima

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
15	44496	Praćenje razvoja djece	4			X	
15	44497	Zaštita i unapređivanje zdravlja	4			X	
15	44498	Podrška nadarenim učenicima/djeci	3			X	
15	44499	Podrška učenicima/djeci sa smetnjama u razvoju	6		X		
15	44500	Prava i dužnosti učenika/poštovanje dječijih prava	3			X	
15	44501	Zaštita i sigurnost učenika/djece	4			X	
10	44495	Realizacija edukativnih i preventivnih programa	4			X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			4.00	UGLAVNOM ZADOVOLJAVA			
Br. ind.	Obrazloženje						
44496	<p>Inicijalni podaci o praćenju razvoja djece priloženi su od strane vaspitača u dnevniku rada vaspitne grupe. Tokom adaptacionog perioda rađena je opservacija djece, njihov ulazni status u vaspitnoj grupi, njihova iskustva, stepen socijalizacije, razvoja pojedinih funkcija, nivou samostalnosti, reakcije na odvajanje od roditelja, eventualne probleme u razvoju i ponašanju. U ovom periodu je uspostavljena dinamična razmjena informacija prije svega sa roditeljima. Takođe i od strane medicinskih sestara su priloženi podaci o njihovim zapažanjima i preduzetim preventivnim mjerama. Iz razgovora sa vaspitačima saznali smo da su i stručni saradnici vršili opservaciju djece u vaspitnim grupama i sačinili inicijalnu procjenu. U dnevnicima takođe smo konstatovali i podatke o alergijskim reakcijama pojedine djece na određenu vrstu hrane i podatke o njihovom posebnom režimu ishrane. Iz razgovora sa nutricionistom smo zaključili da je razvijena dobra komunikacija sa trijažnim medicinskim sestrama i kuhinjskim osobljem. Kumulirani podaci o razvoju djece se nalaze u portfolijima koje vode vaspitači. Na osnovu uzorkovanih primjeraka nadzornici su konstatovali da dio vaspitača uglavnom uspješno vodi portfolija, dok je značajnom dijelu neophodna instruktivna podrška i edukacija. Portfolija uglavnom sadrže upitnike o djetetu, saglasnosti roditelja, dječije likovne radove, iskazi djece, karta rasta. Nedostaju evidencije o objektivnom posmatranju (narativne bilješke, anegdotske, sociometrijske bilješke itd.). Predstoji period osposobljavanja za adekvatnu upotrebu instrumenata i postupaka praćenja razvoja djece. Većina vaspitača kao polaznu osnovu koristi razvojnu mapu.</p> <p>Preporuke</p> <p>Organizovati edukaciju vaspitačima o načinima praćenja i evidentiranja razvoja djece i formiranje portfolija djece.</p>						
44497	<p>U Godišnjem planu i programu rada Ustanove priložen je dio posvećen preventivnoj zdravstvenoj zaštiti i njezi djece, sa naznačenim aktivnostima, mjerama i okvirnim rokovima realizacije. Iz razgovora sa medicinskim sestrama u vaspitnim jedinicama uvjerali smo se da se redovno koriste dezinfekciona sredstva. Nijesu zabilježene značajne primjedbe roditelja na higijenske uslove i kvalitet hrane. Većina prostorija su dobro osvijetljene i provjetrene, međutim prostorije koje su pretvorene u radne sobe da bi se dobio dodatni prostor za smještaj djece nijesu dovoljno osvijetljene i provjetrene. Većina medicinskih sestara vodi evidenciju obolijevanja djece i u skladu sa tim preduzimaju mjere. Povećan broj djece u grupama značajno utiče na potrošnju sredstava za održavanje higijene i na njihovu amortizaciju a iz upitnika za vaspitače može se zaključiti da je uvedena i sugerisana mjera štednje sredstava za higijenu. Nedovoljno opremljena i održavana dvorišta vaspitnih jedinica su ograničavajući faktor za boravak djece na otvorenom prostoru, na što ukazuju i roditelji, a i sami nadzornici su se neposredno uvjerali. Dio odgovornosti se može uputiti i vaspitačima i medicinskim sestrama, prije svega u vaspitnim jedinicama u kojima ipak postoje minimilani uslovi za to. Svi zaposleni koji podliježu toj obavezi imaju važeće sanitarne knjižice, po riječima sekretara Ustanove. Tri kuhinje imaju sertifikat za primjenu HACCP standarda o bezbjednosti pripreme i distribucije hrane.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti dovoljnu količinu higijenskih sredstava u skladu sa brojem djece u vaspitnim grupama a na osnovu procjene medicinskih sestara.</p> <p>U cilju očuvanja i unapređenja zdravlja djece organizovati češći boravak na otvorenom prostoru.</p>						
44498	<p>U Godišnjem planu i programu rada Ustanove nije prepoznata planska i sistematična podrška djeci koja pokazuju afinitete i naglašeno interesovanje za neku oblast. U planu rada pedagoškinje nijesu prepoznate na eksplicitan način planske aktivnosti za podršku djeci sa naglašenim interesovanjima. U planu rada psihološkinje u stavci „praćenje i usmjeravanje razvoja djece“ planira se učešće u prepoznavanju darovite djece i njihovih potreba, i osmišljavanje aktivnosti za podsticanje njihovih sposobnosti i vještina. U dnevnicima rada vaspitne grupe nijesu priloženi podaci o identifikaciji te djece niti o radu sa njima. Neki vaspitači su prepoznali potencijale kod djece i u granicama mogućnosti su stvorili uslove da se zadovolje potrebe ove djece, uglavnom u oblasti likovnog stvaralaštva, mada evidencija o tome ne postoji.</p> <p>Preporuke</p> <p>Izraditi interne planove za muzičke, likovne, ritmičke, dramske, sportsko-rekreativne, recitatorske, horske i druge aktivnosti sa djecom a u cilju zadovoljenja specifičnih potreba djece.</p> <p>Planski i sistematično pristupiti identifikaciji djece sa naglašenim interesovanjima i stvoriti uslove za ispoljavanje njihove kreativnosti.</p>						
44499	<p>U Godišnjem planu i programu rada Ustanove priložen je Program inkluzivnog obrazovanja sa vremenskom dinamikom</p>						

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>realizacije, aktivnostima i zaduženjima i odgovornim osobama. Predviđena je saradnja sa Resursnim centrom, Zavodom za školstvo i Ministarstvom prosvjete. Od strane logopedice je priložen tabelarni pregled broja obuhvaćene djece, ulazni status djeteta na osnovu rješenja, njihovo raspoređivanje u vaspitne grupe, odnosno vaspitne jedinice i dodijeljeni asistenti. Takođe se navodi da su za djecu koja kontinuirano dolaze urađeni IROP-i, dok za ostalu djecu predstoji timska izrada po rasporedu koji predviđa plan za inkluziju (početak oktobra). Za podršku djeci sa posebnim obrazovnim potrebama angažovano je 14 asistenata, od kojih 11 ima licencu. U Godišnjem planu i programu rada Ustanove se navodi da će između ostalih nosilac aktivnosti biti i Tim za inkluziju, međutim nije priložen sastav ovog Tima. Rad po IROP-u je predviđen od novembra do juna mjeseca.</p> <p>Preporuke</p> <p>Ažurirati izradu IROP-a za svu djecu sa rješenjem o usmjeravanju.</p>
44500	<p>Percepcija anketiranih vaspitača je da se dječija prava u Ustanovi poštuju. Činjenica je da se čine napori za što veći obuhvat djece, međutim u komentarima roditelja i vaspitača prepoznati su i kritički tonovi u smislu da veliki broj djece u grupi, nedostatak igrovnog i ostalog materijala, neadekvatnost prostora u kojima oni borave, ne ide u prilog ostvarivanju dječijih prava. U periodu trajanja Dječije nedjelje u Ustanovi se organizuju edukativne i zabavne aktivnosti za djecu.</p> <p>Preporuke</p> <p>Poštovati normative za prostor, opremu i broj djece u vaspitnim grupama u cilju stvaranja boljih uslova za boravak djece.</p>
44501	<p>Ustanova je priložila dokumentaciju koja je u formalnom smislu u skladu sa mjerama zaštite na radu. Povećan broj djece u grupama u odnosu na normative a često i neadekvatni prostorni uslovi i oprema ne doprinose bezbjednosti i zaštiti djece. Boravkom u vaspitnim jedinicama nadzornici su se uvjerali da nedovoljno dobro održavanje dvorišta i neispravni mobilijar može predstavljati rizik po sigurnost djece. U Izvještaju Instituta za javno zdravlje se navodi da veliki broj djece u vaspitnim grupama povećava rizik od povređivanja.</p> <p>Preporuke</p> <p>Redovno održavati dvorišta vaspitnih jedinica (popraviti mobilijar, ukloniti suvo granje i sl.).</p>
44495	<p>U Godišnjem planu rada Ustanove u stavci Programi vaspitno-obrazovnog rada nijesu priloženi preventivni i edukativni programi kao ni plan prevencije nasilja. Iz priložene dokumentacije i ostvarene komunikacije sa stručnim saradnicima konstatovano je da se sa djecom starijih vaspitnih grupa realizuju radionice na temu: polazak u školu, preduzetničko učenje, eko škola, mladi sportisti itd. Takođe se planira realizacija radionica za roditelje na temu nenasilnog disciplinovanja djece od strane stručnih saradnika i vaspitača koji su prošli obuku. U Planu rada psihološkinje prepoznate su aktivnosti savjetodavnog karaktera za djecu, u cilju razvijanja tolerancije, empatije i nenasilnog rješavanja sukoba.</p> <p>Preporuke</p> <p>Formirati tim za prevenciju nasilja i donijeti plan prevencije nasilja, u skladu sa uputstvom Ministarstva prosvjete (2015).</p> <p>Godišnjim planom rada Ustanove obuhvatiti i edukativne i preventivne planove.</p>

Prosvjetni nadzornik: Aleksandra Vešović-Ivanović

5. Saradnja sa roditeljima, drugim ustanovama i lokalnom zajednicom

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
31	44502	Saradnja sa roditeljima	5			X	
26	44503	Aktivnost Savjeta roditelja	3			X	
24	44504	Saradnja sa drugim ustanovama i lokalnom zajednicom	8		X		
19	44505	Uključenost roditelja u vaspitno-obrazovni proces	4			X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			5.01	ZADOVOLJAVA			
Br. ind.	Obrazloženje						
44502	<p>Plan saradnje sa roditeljima sastavni je dio Godišnjeg plana rada Ustanove. U planu su navedeni područje i ciljevi aktivnosti, vrijeme, nosioci aktivnosti, način realizacije i dokazi o nivou postignuća cilja. Neki ciljevi u planu dati su dosta uopšteno. Iz Izvještaja o realizaciji Plana za prethodnu radnu godinu zapaža se da su realizovane brojne aktivnosti. Informisanost roditelja o ponašanju djece i drugim važnim pitanjima je zadovoljavajuća. Ipak, roditelji u komentarima očekuju bolju informisanost od strane vaspitača, češće roditeljske sastanke, bolju saradnju sa upravom Ustanove. Anketirani roditelji u velikom procentu (93%) ukazuju na nedostatak saradnje sa stručnim saradnicima u Ustanovi (pedagoškinja, logopedica, psihološkinja). Roditeljski sastanci se održavaju većinom na početku radne godine. Evidencija o saradnji sa roditeljima u dnevnicima rada vaspitnih grupa nije uvijek potpuna – ili nedostaju planovi saradnje ili su zapisnici nepotpuni.</p> <p>Preporuke</p> <p>Intenzivirati saradnju sa roditeljima kroz bolju informisanost, češće roditeljske sastanke i uspostavljanje saradnje sa upravom Ustanove.</p> <p>Roditeljima omogućiti intenzivniju saradnju sa stručnim saradnicima u Ustanovi.</p>						
44503	<p>U Godišnjem planu Ustanove nedostaju podaci o radu Savjeta roditelja (Plan rada i Izvještaj za prethodnu godinu). Savjet je konstituisan 2017. godine (oktobar). Nije do kraja jasno kojim su procedurama izabrani predstavnici Savjeta jer se na listi članstva nalazi i više roditelja iz iste vaspitne grupe. Program rada Savjeta za prethodnu radnu godinu dosta je uopšten, dat samo u tezama i sadrži najviše organizacionih pitanja (novogodišnji paketići, ljetovanja i zimovanja), a manje ostalih pitanja definisanih Statutom Ustanove. Savjet nije dao mišljenje na Godišnji plan rada Ustanove ni za prethodnu ni za ovu radnu godinu jer, i pored zahtjeva, nije dobio Plan kako bi ga razmatrao. Savjet nije donio Poslovnik o radu jer je od uprave sa zakašnjenjem dobio Statut Ustanove. Na drugoj sjednici (decembar 2017) predsjednik Savjeta podnio je ostavku zbog neslaganja sa upravom Ustanove i proceduralnih problema. Na toj sjednici izabrana je vršilac dužnosti predsjednika koja je na sjednici u martu ove godine izabrana za predsjednicu Savjeta. Savjet je od marta ove godine pokrenuo brojne inicijative u skladu sa svojim nadležnostima, između ostalog, formirana je radna grupa za izradu Poslovnika o radu Savjeta i za inicijativu za promjenu Statuta Ustanove. Savjet je u više navrata tražio od uprave Ustanove da se uključi u organizaciju ljetovanja i zimovanja djece, za koje ne postoje tenderske procedure, ali nije dobijena nikakva informacija o tom važnom pitanju iako je Statutom Ustanove precizirano da je jedna od nadležnosti Stručnog vijeća da donosi program organizacije ekskurzija djece. Savjet nije dao mišljenje na Godišnji plan rada Ustanove za ovu radnu godinu. Za prošlu radnu godinu Savjet je donio detaljan Izvještaj o radu a inovirani Plan rada Savjeta je u proceduri usvajanja. Savjet se obraćao upravi i povodom drugih organizacionih pitanja. Predsjednica Savjeta roditelja upoznala je nadzornike i sa informacijom da Ustanova nije omogućila prostor za održavanje sjednice Savjeta pa se sjednica održala u dvorištu vaspitne jedinice. Anketirani roditelji ukazuju na potrebu osnaživanja funkcije i reprezentativnosti Savjeta roditelja. I pored izuzetnih napora predsjednice Savjeta da uspostavi funkcionalan rad ovog tijela, prije svega u skladu sa nadležnostima i procedurama, Savjet ne nailazi na razumijevanje i saradnju uprave Ustanove pa je njegovo funkcionisanje otežano, a samim tim i njegov doprinos kvalitetnijem funkcionisanju Ustanove marginalizovan.</p> <p>Preporuke</p> <p>Predstavnike Savjeta birati na roditeljskim sastancima, u skladu sa procedurama.</p> <p>Uprava Ustanove obavezna je da omogući funkcionisanje Savjeta roditelja u skladu sa zakonskim propisima i Statutom Ustanove. Takođe, potrebno je ostvariti konstruktivnu, partnersku saradnju između uprave i Savjeta, uvažavati predloge i inicijative Savjeta, u skladu sa zakonom definisanim procedurama.</p> <p>Donijeti Poslovnik o radu Savjeta roditelja.</p>						
44504	<p>U Godišnjem planu rada Ustanove dat je Plan saradnje sa lokalnom zajednicom u vidu nabrojanih institucija i ustanova sa kojima se planira ostvariti saradnja, bez konkretnije planiranih aktivnosti, ciljeva, nosilaca i vremenskog okvira realizacije. Aktivnosti u kojima se ostvaruje saradnja sa ustanovama, institucijama lokalne zajednice, nevladinim organizacijama, medijima bile su brojne, što je zabilježeno kroz dokumentaciju Ustanove.</p> <p>Preporuke</p> <p>Plan saradnje sa lokalnom zajednicom konkretizovati kroz okvirne aktivnosti, ciljeve, nosioce i vremensku dinamiku.</p>						
44505	<p>Ustanova povremeno realizuje savjetovanja za roditelje, edukativne radionice i slične oblike komunikacije o pitanjima važnim za vaspitno-obrazovni rad. Broj tih aktivnosti nije veliki. U izvještaju o radu pedagoškinje za prethodnu godinu navedene su realizovane aktivnosti – savjetodavni rad u cilju prevazilaženja problema, saradnja sa roditeljima djece sa posebnim potrebama, planiranje i realizovanje radionica za roditelje... Anketirani vaspitači u velikom procentu iznose</p>						

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>tvrdnju da je za uključivanje u rad Ustanove zainteresovan mali broj roditelja i da je zajednička edukacija (roditelj, vaspitač, med. sestra, stručni saradnik i sl.) veoma malo zastupljena u radu Ustanove. Međutim, podaci i komentari dobijeni u upitnicima za roditelje ukazuju na nedovoljno razvijene mogućnosti angažovanja roditelja u procesu osmišljavanja i realizacije aktivnosti u Ustanovi.</p>
	<p>Preporuke</p>
	<p>Češće organizovati savjetodavni rad sa roditeljima (savjetovanja, radionice, tribine i sl.).</p>
	<p>Roditelje više uključivati u različite aktivnosti Ustanove.</p>
	<p>Roditelje više uključivati u život i rad Ustanove, u svim segmentima, uključujući posjete vaspitnim grupama, uvid u vaspitno-obrazovni rad, pripremu i distribuciju hrane, higijenske uslove i slično.</p>

Prosvjetni nadzornik: Fran Vuljaj

6. Nastava

6.1. Vaspitno-obrazovni rad po područjima aktivnosti

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
20	44506	Organizacija aktivnosti	4			X	
16	44510	Ostvarenost ciljeva aktivnosti	4			X	
12	44509	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	5			X	
10	44507	Pisane pripreme za dnevne aktivnosti	5			X	
10	44511	Planiranje aktivnosti	3			X	
10	44512	Priprema i upotreba didaktičkih sredstava i materijala	5			X	
6	44508	Specijalizovani programi	4			X	
6	44515	Rad stručnih aktiva	2				X
5	44513	Aktivnosti izvan vrtića	2				X
5	44514	Radovi djece	6		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			4.10	ZADOVOLJAVA			
Br. ind.	Obrazloženje						
44506	<p>Iz perspektive ukupnih pedagoških efekata na djecu, individualizovanog pristupa u radu sa njima kao reformskog zahtjeva, kao i na opterećenost zaposlenih, nameće se pitanje svrsishodnosti ovakvog načina složene i upitno djelotvorne organizacije u većini vaspitnih grupa. Na osnovu neposrednog zapažanja boravkom u vaspitnim grupama u različitim djelovima dana, razgovora sa vaspitačima i mediciskim sestrama, komentara anketiranih vaspitača i roditelja i stručne procjene, nadzornici zaključuju da je otežana funkcionalna organizacija prostora za aktivnosti djece, a često i nedostatak didaktičkog materijala za igru djece, kako u kvantitativnom, tako i u kvalitativnom smislu sužavaju mogućnost djeci za zadovoljenje svojih interesovanja a vaspitaču da ispolji svoju kreativnost. U svojim komentarima, anketirani vaspitači su naveli da je izostala stručno-instruktivna podrška. Uočena je smjena generacija vaspitača, a u novoootvorenim vaspitnim jedinicama uglavnom je skoncentrisan kadar sa manje radnog iskustva, sa nedovoljnim metodičko-organizacionim vještinama kod kojih su uočeni modeli rada koji su bili tipični prije uvođenja reforme u predškolskom vaspitanju i obrazovanju. Procjena je nadzornika da nije dovoljno iskorišćeno znanje i iskustvo vaspitača koji su dobili edukaciju u Model centru i u svom radu uspješno primjenjuju ključne reformske zahtjeve. Iz navedenog se može zaključiti da nije postignuto efikasno i racionalno upravljanje ljudskim resursima, odnosno da je izostala timska saradnja na svim nivoima. U komentarima iz upitnika za vaspitače se navodi da ima čestih premještanja vaspitača iz vaspitnih grupa, odnosno vaspitnih jedinica, što je negativno uticalo na njihovu motivisanost za rad. I anketirani roditelji su prepoznali štetnost po njihovu djecu premještanja vaspitača iz vaspitne grupe u grupu, odnosno iz jedne vaspitne jedinice u drugu.</p> <p>Preporuke</p> <p>Prilikom izrade rasporeda vaspitača voditi se pedagoškim pravilom kontinuiteta u vođenju vaspitne grupe.</p> <p>Prilikom organizovanja vaspitno-obrazovnog rada upravljati se normativima (broj djece u vaspitnim grupama, prostor i oprema u radnim sobama itd.).</p> <p>Primjeniti timski rad na svim nivoima.</p> <p>Unaprijediti kompetencije vaspitača sa manje radnog iskustva u skladu sa Standardima kompetencija za vaspitače i razmjenom iskustava i intenzivnijom saradnjom sa iskusnim kolegama.</p>						
44510	<p>Pregledom dnevnika vaspitnih grupa, i na osnovu razgovora sa vaspitačima i medicinskim sestrama, nadzornici su konstatovali da se u ovoj fazi (početak radne godine) najviše truda ulagalo u stvaranje ambijenta za uspješnu adaptaciju djece na jaslice/vrtić. Uočeno je da bez obzira na složenost uslova u kojima se odvija rad, socijalizacijski ciljevi su uglavnom postignuti. Manji broj vaspitača je zaokružio temu i napravio osvrt na realizaciju ali ne i na ciljeve. Ostali vaspitači i dalje su u procesu realizacije tema tako da se tek očekuje osvrt na ciljeve. Nadzornicima je iz perspektive ostvarivanja ciljeva, ovakva organizacija i cjelokupni uslovi, upitna.</p> <p>Preporuke</p> <p>U skladu sa uputstvima za vođenje dnevnika vaspitne grupe, nakon zaokruživanja tematske cjeline, vaspitači treba da izvrše procjenu ostvarenosti postavljenih ciljeva iz ugla djece.</p>						
44509	<p>U vaspitnim grupama gdje su raspoloživi prostor i broj djece uglavnom u normativnim okvirima, vaspitači uspijevaju da organizuju prostor u manje cjeline i samim tim organizuju rad sa djecom u manjim grupama. Međutim, u vaspitnim grupama u kojima je značajno prekoračen broj djece u odnosu na normativ, gdje je raspoloživi prostor ograničen, nerijetko ispod minimalnih uslova, pokušaj vaspitača da izvede funkcionalnu organizaciju prostora ne daje očekivane rezultate. Često je problem efikasne organizacije prostora uslovljen i nedostatkom odgovarajućeg mobilijara, kako u kvantitativnom tako i u kvalitativnom smislu. U namjeri da se zadovolje zahtjevi za organizacijom prostora vaspitači ponekad dodatno opterećuju prostor viškom mobilijara, što u nekim jaslenim grupama sputava djecu u kretanju i sticanju samostalnosti, dok u grupama vrtića negativno se odražava na dinamiku grupe u kanalisanju potreba djece za cikličnim smjenjivanjem aktivnosti. Tokom nadzora uočen je napor u Ustanovi da se ublaži ovaj problem, nabavkom mobilijara za vaspitne grupe. Rezultati iz upitnika za vaspitače pokazuju da 69% njih su uglavnom zadovoljni ili nijesu zadovoljni</p>						

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>uslovima za rad u smislu prostora, opreme, materijala za rad itd. Takođe, oko 34% anketiranih roditelja su uglavnom zadovoljni ili nezadovoljni uslovima za boravak djece u Ustanovi. U svojim komentarima i jedni i drugi jasno navode koji su to problemi i u kojim su vaspitnim jedinicama ili grupama prisutni. Vaspitači sa manje radnog iskustva imaju prilično eks katedra pristup u radu sa djecom, sa dominacijom frontalnog rada u velikoj grupi i dominacijom verbalnih aktivnosti, što bi trebalo da je prevaziđen način rada. Iz razgovora sa njima, može se izvesti zaključak da jednom broju vaspitača, svrsishodnost organizacije prostora u grupi u manje cjeline sa različitim materijalom nije jasna (rad u centrima interesovanja). Oni se često vode sopstvenom pozicijom a ne pozicijom djece, tako da je za njih frontalna aktivnost u kojoj uglavnom oni dominiraju, ujedno i ključna aktivnost, što je potpuno pedagoški neopravdano.</p> <p>Preporuke</p> <p>Organizovati edukacije za vaspitače i stručne saradnike na teme: efikasna organizacija sredine za učenje, timski rad, tehnike posmatranja, tematsko planiranje, nenasilna komunikacija itd.</p>
44507	<p>U toku nadzora praćene su aktivnosti i izvršen je uvid u dnevnik rada vaspitnih grupa, tematske, nedjeljne, dnevne planove vaspitača u nadzorom obuhvaćenim vaspitnim grupama. Vaspitači se uglavnom pripremaju za rad u vidu pisane pripreme. Forme priprema su različite, od onih koje su uglavnom u skladu sa reformskim zahtjevima do onih koje su nalik na već prevaziđeni model planiranja u predškolskim ustanovama. Analizom smo uočili da su ciljevi ponekad nejasni i uopšteni a nekad nijesu u funkciji i saglasnosti sa globalnim tematskim ciljevima.</p> <p>Preporuke</p> <p>Prilikom tematskog planiranja jasno formulirati ciljeve vodeći računa o njihovoj uzrasnoj prilagođenosti i usaglašenosti sa tematskim ciljevima.</p>
44511	<p>Vaspitači koji su u ranijem periodu prošli edukaciju u fazi uvođenja reforme u predškolskom vaspitanju i obrazovanju (Model centar) uglavnom planiraju u skladu sa programom, u odgovarajućim obrascima, i u skladu sa reformskim zahtjevima. Kod generacije vaspitača sa manje iskustva uočene su nejasnoće oko naziva i strukture programa. U operativnom dijelu planiranja polazna osnova je tematsko planiranje, međutim takođe je uočeno da značajan dio vaspitača nije upozat sa koncepcijom tematskog planiranja, tako da su teme često po inerciji i stihijski postavljene. Nadzornici procjenjuju da ovo može biti posljedica inicijalnog obrazovanja ali i nedostatka instruktivnog rada u samoj Ustanovi, na stručnim aktivima. Iz razgovora sa vaspitačima i pregledom njihovih profesionalnih portfolija, uočava se da stručno usavršavanje koje su dobili u proteklom periodu skoro da nema dodira sa realnim potrebama značajnog dijela vaspitača. Uočeno je da se vaspitači koji su dugo godina vodili djecu starijih grupa vrtića, teško prilagođavaju radu sa djecom jasnog uzrasta, posebno u dijelu odmjerenja ciljeva, tj. imaju nerealna očekivanja od djece.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbjediti svim vaspitačima zvanično usvojene programe za rad sa djecom predškolskog uzrasta (Program njege i vaspitno-obrazovnog rada za rad sa djecom uzrasta do 3 godine, Program za područja aktivnosti u predškolskom vaspitanju i obrazovanju (od 3 godine do 6 godina), Kraći program za područja aktivnosti u predškolskom vaspitanju i obrazovanju).</p> <p>Upoznati vaspitače sa principima tematskog planiranja.</p>
44512	<p>Ustanova raspolaže didaktičkim sredstvima ali ne u dovoljnoj mjeri u odnosu na broj djece. U prilog tome idu i odgovori anketiranih vaspitača u kom se 15% vaspitača izjasnilo da savim zadovoljava, 38% zadovoljava, 39% djelimično zadovoljava, 8% ne zadovoljava kada su u pitanju količina, kvalitet i funkcionalnost sredstava i materijala za realizaciju vaspitno-obrazovnih aktivnosti za potrebe djece i njihove potrebe. Kreativniji vaspitači u radu sa djecom koriste nestrukturirani i polustrukturirani didaktički materijal (prirodni, reciklažni, ambalažni materijal itd.). Oko 34% anketiranih roditelja su uglavnom zadovoljni ili nezadovoljni opremom i sredstvima za rad sa djecom. Takođe u komentarima oni navode konkretne zamjerke (neopremljenost osnovnim mobilijarom, pretjerana upotreba TV-a u toku boravka u Ustanovi). Nedostatak materijala i sredstava za vaspitno-obrazovni rad je ključni ograničavajući faktor za ispoljavanje kreativnosti i zadovoljenje potreba djece.</p> <p>Preporuke</p> <p>Opremiti radne sobe sa neophodnom količinom didaktičkih sredstava za igru i učenje djece.</p>
44508	<p>U Ustanovi se realizuje program za engleski jezik, od prošle radne godine kao obavezan program, koji je verifikovan od Nacionalnog savjeta. Program realizuju profesori engleskog jezika. U Ustanovi se realizuju i program za ritmiku koji realizuje psihološkinja, kao i program za fizičke aktivnosti koji realizuju profesori fizičkog vaspitanja. Nijesu priloženi programi, niti dokaz da su oni bili premet razmatranja na Nacionalnom savjetu. Iz razgovora sa jednim od profesora fizičkog vaspitanja nadzorniku je rečeno da je program u izradi, međutim do završetka nadzora nije priložen traženi program rada.</p> <p>Preporuke</p> <p>U radu sa djecom primjenjivati verifikovane specijalizovane programe koje realizuju licencirani izvršioi. Realizacija ovih programa treba da bude pod stručnim nadzorom zaposlenih u Ustanovi.</p>
44515	<p>Pregledom dokumentacije iz ranijeg perioda i iz razgovora sa vaspitačima uočeno je da su stručni aktivni u ranijem periodu formirani po principu uzrasnih vaspitnih grupa i sadržajno tretirali stručne teme i problematiku na svojim sastancima. Takođe članovi aktiva su organizovali ogledne aktivnosti. U svojim profesionalnim portfolijima vaspitači su priložili foto-zapise sa praktičnih aktivnosti, kao iz radionica i raznih edukacija. Kao rezultat rada vaspitača nastao je Priručnik za rad sa djecom uzrasta 4/5 godina od grupe autora iz same Ustanove. U ovoj radnoj godini nijesu formirani stručni aktivni, nijesu donešeni programi rada niti ima evidencije o održanim sastancima ili bilo kakvim aktivnostima, iako je ustaljena praksa da se stručni aktivni formiraju krajem augusta, odmah po raspoređivanju medicinskih sestara i vaspitača u vaspitne grupe. U</p>

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>neposrednoj komunikaciji sa nadzornicima i u komentarima u upitniku za vaspitače prepoznat je apel za intenzivnijim instruktivnim radom i većom podrškom od strane stručnih saradnika, koji je u zadnjem periodu izostao. Tokom nadzora, nadzornici su uputili vaspitače, kordinatora za profesionalni razvoj i pedagoškinju na stručnu literaturu i ostale izvore važne prije svega za planiranje.</p> <p>Preporuke</p> <p>Formirati stručne aktive koji treba da sačine planove rada i iste usvoje na sjednicama a u skladu sa tim realizovati i rad tokom godine.</p>
44513	<p>Boraveći u vaspitnim grupama u različitim djelovima dana, nadzornici nijesu bili u prilici da vide aktivnosti sa djecom na otvorenom prostoru, iako su ovaj period godine i klimatski uslovi pogodovali takvim aktivnostima. Vaspitači pravdaju to strahom od povređivanja djece, kao i neispravnim mobilijarom i uglavnom neodovoljno održanim dvorištima vaspitnih jedinica (nepokošena trava, nisko granje palmi i četinarara, hidranti, neizravnjan teren, itd.). Dijelom su se u ovo uvjerali i nadzornici neposrednim posmatranjem. U upitnicima za roditelje prepoznaje se njihov apel da se djeca što češće borave na otvorenom prostoru.</p> <p>Iz razgovora sa predsjednicom Savjeta roditelja i priložene dokumentacije zaključuje se da ustanova ne učestvuje u organizaciji i realizaciji zimovanja i ljetovanja djece iako je, po Statutu, obaveza Stručnog vijeća da donosi program ekskurzija djece.</p> <p>Preporuke</p> <p>Bolje održavati i dodatno opremiti dvorišta vaspitnih jedinica.</p> <p>Organizovati više aktivnosti sa djecom na otvorenom prostoru.</p> <p>U skladu sa potrebama i inicijativama roditelja i obavezom definisanom Statutom Ustanove, donijeti program ekskurzija djece (zimovanja, ljetovanja).</p>
44514	<p>Prostori većine vaspitnih jedinica su uglavnom skladno uređeni produktima rada djece. Takođe i prostori vaspitnih grupa su ukrašeni radovima djece nastalih iz procesa rada, iz kojih se može pratiti kontinuitet realizacije tema i aktivnosti. Dio radova je priložen u portfolija djece. Uočen je trud vaspitača da u radu sa djecom koriste raspoloživi didaktički materijal kao i polustrukturirane i nestrukturirane materijale, npr. tijesto, lišće, voće, povrće, itd.</p> <p>Preporuke</p> <p>U Godišnjem planu i programu rada Ustanove priložiti programe edukativno-preventivnog karaktera sa zaduženim osobama vremenom i načinom realizacije.</p>

Prosvjetni nadzornik: Nataša Tomović

7. Postignuća znanja i vještina učenika prema obrazovnim standardima

7.1. Postignuća znanja i vještina učenika prema obrazovnim standardima.

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
60	44516	Razvoj djece			X	
40	44517	Dječje stvaralaštvo			X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		4.00	UGLAVNOM ZADOVOLJAVA			
Br. ind.	Obrazloženje					
44516	<p>Prilikom nadzora i uvida u pedagošku dokumentaciju Ustanove, konstatovali smo da brigu o zdravlju i razvoju djece vode medicinske sestre, vaspitači i stručni saradnici. Medicinske sestre vode osnovnu evidenciju o medicinsko-preventivnim podacima i formiraju zdravstvene kartone sa osnovnim podacima o zdravstvenom statusu djece. Stručni saradnici su u periodu adaptacije djece vršili inicijalnu opservaciju i procjenu razvoja djece i planiraju individualni rad sa djecom (logopedica, psihološkinja), nutricionistkinja planira i prati ishranu sve djece. Uvidom u pedagošku evidenciju uočeno je da vaspitači ulažu napor da formiraju i ažuriraju portfolija djece, mada ovakav način vođenja portfolija ne obezbjeđuje dovoljno kvalitetnu procjenu razvoja djece. Razlog je nepostojanje evidencije o objektivnom posmatranju što je uslovljeno većim brojem djece od normativom propisanih u većini vaspitnih grupa. Probleme predstavljaju i prostorni, materijalno-tehnički uslovi, nedostatak didaktičkih sredstava, profesionalni razvoj koji ne prati uvijek potrebe vaspitača, a ponegdje je prisutna i loša komunikacija među zaposlenima. U vaspitnim grupama u kojima su prostorni uslovi, opremljenost i broj djece u granicama normativa, vaspitači uglavnom uspijevaju da organizacijom prostora i aktivnosti i ponudom materijala podstiču samostalnost djece, kreativnost i spontan pristup aktivnostima kao i da vode adekvatnu evidenciju u portfolijima, što je u funkciji razvoja djece. Međutim, u vaspitnim grupama gdje prostor, oprema i broj djece, kao i nedovoljna kompetentnost dijela vaspitača predstavljaju ograničavajuće faktore, nije omogućen individualizovani pristup djeci, spontanost, samostalnost, rad u manjim grupama i slično, što su preduslovi kvalitetnog razvoja djece. U postojećem fizičkom i pedagoškom okruženju nije dosljedno zastupljena komunikacija i interakcija vaspitača i djece, koja podrazumijeva pravovremenu i efikasnu senzitivnost, autonomiju i stimulaciju djeteta od strane vaspitača, u skladu sa pedagoškim načelima predškolskog vaspitanja i obrazovanja. Postojeći uslovi, način organizacije rada i ukupno okruženje nijesu u dovoljnoj mjeri u funkciji razvoja djece.</p> <p>Preporuke</p> <p>Unaprijediti fizičko i pedagoško okruženje za nesmetano ispoljavanje dječijih potencijala kroz učenje i razvoj, a u skladu sa individualnim potrebama, mogućnostima i interesovanjima djece.</p>					
44517	<p>Dječje stvaralaštvo se može pratiti u Ljetopisu, na sajtu Ustanove, facebook stranici i you tube kanalu Ustanove, kao i preko likovnih radova izloženih u prostorima vaspitnih jedinica. U dječijem stvaralaštvu dominira likovni izraz a manje su zastupljeni ostali oblici kreativnog izražavanja djece.</p> <p>Čestim promjenama sjedišta uprave Ustanove došlo je do nesistematičnosti u promociji dječijeg stvaralaštva koje se ogleda i u dobijenim sertifikatima, zahvalnicama, nagradama, potvrđama o učešću na raznim manifestacijama, festivalima i konkursima i sl. a koje nijesu istaknute na vidnim mjestima, što je praksa u obrazovnim institucijama.</p> <p>Iz priložene dokumentacije u toku radne 2017/2018. godine Ustanova je bila aktivna u oblasti ekologije i za dostignuća u sprovođenju i unapređivanju obrazovanja o održivom razvoju dobila sertifikat o stečenom statusu Eko-škole kao i sertifikat Eno art Bee Contest from recycled materials. Sertifikat Eno tree planting day je dobila Ustanova i vaspitne jedinice Leptirić, Mogli, Mali princ, Zvezdani vrt. Ustanova je dobila drugo mjesto za učešće na konkursu Poštujemo prošlost - uredimo okolinu spomenika i spomen obilježja, od SUBNOR-a. Na festivalu Naša radost 2017. godine dobijena je prva nagrada za interpretaciju i nagrada za najmlađeg učesnika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Podsticati dječije stvaralaštvo u svim aspektima kreativnog izražavanja a na osnovu praćenja i identifikacije interesovanja djece.</p> <p>Sistematizovati dokumentaciju koja se odnosi na promociju dječijeg stvaralaštva i izložiti u ambijentu dostupnom javnosti (holovi, trijažni prostori itd.).</p> <p>Intenzivirati učešće djece na raznim smotrama, nagradnim konkursima itd. u zemlji i okruženju.</p>					

- Opšta preporuka:

Obaveza direktora škole je da sa Izveštajem upozna nastavnike, Savjet roditelja i Školski odbor (član 13. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list CG", br. 26/12).

Na osnovu ovog Izveštaja, direktor škole treba da uradi Plan za unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada i dostavi ga Zavodu za školstvo u roku od 30 dana od dana prijema ovog izvještaja (član 14. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list CG", br. 26/12).

- Pravna pouka:

Shodno stavu 4. člana 11. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama, na ovaj Izveštaj ustanova može izjaviti prigovor direktoru Zavoda za školstvo u roku od 15 dana od dana prijema ovog Izveštaja.

Vođa tima nadzornika
Fran Vuljaj

Fran Vuljaj

Dostavljeno:

JPU „Đina Vrbica“ - Podgorica
Ministarstvu prosvjete

Arhivi

Direktor
Rešad Sijarić

Rešad Sijarić